



Algemene Beschouwingen

behorende bij de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019

27 oktober 2015,

Jacob Spiker
Herriët Brinkman
Genevive Compagner
Henk Courtz

Inleiding

Dit jaar kennen een begrotingscyclus die anders is opgebouwd dan we gewend waren. We zijn begonnen met input te geven voor de zomernota. Die input heeft u al dan niet verwerkt in de zomernota en hebben we besproken als voorbereiding op de begroting. Tot nog toe is ons dit wel bevallen, wellicht dat we in de toekomst de behandeling iets verder uit elkaar moeten halen, maar dat gaan we nog evalueren. Dat het ons goed is bevallen komt wellicht ook doordat u onze suggesties heeft overgenomen, zoals ambtelijke organisatie, glasvezel, stovonde, bestemming op evenementenlocaties, subsidie sportverenigingen en De Slagen. Straks daarover meer.

Terugblikkend hebben we een roerige periode achter de rug met plezierige gebeurtenissen maar ook minder leuk zaken. We hebben een burgemeesters wissel gehad, onze griffier is vertrokken en is vervangen door een interim griffier die samen met de werkgeverscommissie kijkt naar de inrichting van de griffie. Drukke tijden, maar mooi en boeiend om mee te maken.

Minder leuk is de ontevredenheid en teleurstelling bij een aantal burgers. Burgers die ambtenaren betichten van niet integer handelen en een raadsvergadering die werd verstoord. Vaak waren het moeilijke afwegingen waar we uitgebreid over gesproken hebben. Maar we moeten als raad besluiten op basis van beleid en niet op emoties.

We hebben ook gesproken over de vluchtelingen problematiek. Door het niet met een motie eens te zijn, werden termen als niet Christelijk gebruikt. Dat doet pijn en vinden we onterecht. We hebben zeker compassie met mensen in nood, maar ondersteunen het college met de manier waarop ze met dit onderwerp omgaan.

Een vluchteling in nood zal niemand in deze raad in de berm langs de A28 laten slapen.

Dan inhoudelijk over de voorliggende begroting.

Programma 1 - Algemeen bestuur en organisatie

De proef met de openingstijden is wat het CDA betreft geslaagd. Intern wordt nu gekeken op welke wijze de dienstverlening verder kan worden geoptimaliseerd. Zijn we content mee, het doet recht aan het klantgericht denken en werken zoals dat in het coalitieakkoord is bedoeld. In samenhang daarmee zien we ook het extra budget dat in de begroting is opgenomen voor evaluatie en doorontwikkeling van de organisatie. Eerder dit jaar hebben we daar om gevraagd. Want na een reorganisatie is het gebruikelijk dat deze op enkele punten nog bijstelling behoeft. Dat kan zijn omdat een functionaris of afdelingsonderdeel niet functioneert zoals verwacht. Dan is het in het belang van de organisatie maar ook van de werknemer, dat er bijgestuurd wordt. Daarnaast hebben we te maken gehad met onrust in de samenleving, een feitenrelaas waaruit blijkt dat ambtenaren wel integer zijn, maar dat er ook verbeterpunten zijn. Dan moeten we de organisatie in staat stellen die ook door te voeren. Het college heeft onze inbreng om hiervoor budget vrij te maken wel erg enthousiast opgepakt gezien het bedrag dat u hiervoor opgenomen heeft. Maar we vinden ook dat u de gelegenheid moet hebben tot doorontwikkeling in de komende jaren.

Programma 2 – openbare orde en veiligheid.

Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheden voor cameratoezicht bij invalswegen. Eerder zijn we daar al eens over geïnformeerd, zou niet mogen en indien het toch mag, is het erg kostbaar. We zijn blij dat dit onderwerp nog niet van tafel is. Want wat is duur? De werkelijke kosten moeten we eerst weten om een afweging te kunnen maken. Wanneer we hiermee inbrekers kunnen demotiveren onze gemeente te bezoeken en het gevoel van veiligheid bij onze inwoners kunnen vergroten, is dat ook wat waard.

We hebben eerder aandacht gevraagd voor parkeren in woonwijken of beter gezegd, ruimte geven aan voetgangers. Wanneer op trottoirs geen vrije doorgang is door begroeiing of geparkeerde auto's moeten we daar iets aan doen. Dat laatste is regelmatig aan de hand, en vraagt om aandacht van de politie. De portefeuillehouder heeft dat naar aanleiding van onze oproep vorig jaar op de agenda gezet. De reactie was toen dat de politie hier uitsluitend incidenteel op kan controleren. We hebben sinds kort meer wijkagenten, dat moet dus mogelijk zijn. Ervaring uit het verleden hebben ook geleerd dat een paar keer achter elkaar controleren en bekeuren voldoende is.

Programma 3 – ondernemen

De bedrijfscontactpersoon staat in de begroting als iemand die werk zoekt voor de participatiegroep. Dat goed en nuttig, maar wij hebben dit altijd gezien als een persoon die dossiers van ondernemers begeleidt als procesmanager. Bij wie ondernemers met vragen terecht kunnen en die intern collega's aanspreekt op lopende vragen van ondernemers, de voortgang bewaakt. Beide taken kunnen wat ons betreft gecombineerd worden. Dat wordt in de begroting ook geopperd, maar volgens ons onvoldoende sterk neergezet. Het is van wezenlijk belang dat deze persoon met een ondernemersbril naar zaken kijkt, die de ondernemers kent en weet van de behoeftes van de individuele bedrijven.

We hebben in Staphorst altijd gezegd dat we in de eerste plaats bedrijventerreinen ontwikkelen voor plaatselijke ondernemers, maar dat we zo nu en dan ook plaats bieden aan een bedrijf van buitenaf. In de regio zijn ze daar niet altijd enthousiast over, maar we mogen wat dat betreft best aan de weg timmeren. Steeds meer jongeren volgen een hogere opleiding en dan is het goed dat we voor die doelgroep ook arbeidsplaatsen kunnen creëren. We moeten ons hiervoor hard maken bij de provincie, mooie kans voor De Esch 0.

We zijn blij dat er een budget is opgenomen voor onderzoek naar glasvezel in het buitengebied. De behoefte is erg groot en de tijd van op elkaar wachten is voorbij. We moeten ons een ondernemende gemeente tonen en glasvezel als een basisbehoefte zien. Ook op nieuwe bedrijventerrein als de Oosterparallelweg en nieuwe aanleg op de Esch moet dat vooraf gewoon geregeld zijn, net als water en stroom. Er waren voortdurend plausibele redenen om te wachten op ontwikkelingen in de regio, op de provincie die er waarschijnlijk geld voor over had, noem maar op. We weten dat u er volop mee bezig bent. Tijdens de begrotingsmarkt van twee weken geleden hoorden we dat er inmiddels

een partij is die daadwerkelijk aan de slag wil. Maar we vinden het dermate belangrijk, dat we het nogmaals hebben benoemd, aan u om te voorkomen dat we dat volgend jaar opnieuw moeten doen.

Programma 4 - Verkeer en openbare ruimte

U gaat een verkeersplan maken om de effecten van nieuwe plannen in beeld te brengen. Voor de doorstroming van de stovonde kijkt u daarnaast naar bestaande inventarisaties. Dat dit duurt tot 2018 begrijpen we niet omdat het verkeersplan dit jaar klaar is. We moeten ook niet niet voordurend wachten op ontwikkelingen op lange termijn, want een nieuwe aansluiting op de A28, als die er al komt, duurt erg lang hebben we eerder ervaren.

Maar het kan ook andersom. De fietssnelweg stond in de planning voor 2017 maar wordt naar voren gehaald. Dit fietspad tussen de Gorterlaan en de Lichtmis maakt onderdeel uit van het coalitieakkoord en daar staan we voor. Maar dat u dit naar voren haalt vinden we niet zo verstandig. We gaan de ontsluiting van CZ Rouveen via de achterzijde realiseren en hebben vraagtekens bij de veiligheid als we de Gorterlaan daar niet verbreden met misschien ook wel een fietspad. Omdat deze ontwikkelingen verband met elkaar hebben, stellen we voor, zowel de fietssnelweg als Gorterlaan West in het verkeersplan mee te nemen.

Een andere weg waar we aandacht voor willen vragen is Geezenland. Een paar jaar geleden is de Schipgravenweg achter de dorpskern Rouveen verhard, en daar wordt veel gebruikt van gemaakt. Gevolg is wel dat de verbinding tussen deze nieuwe ontsluiting en de Oude Rijksweg te krap is. We stellen voor dit stukje van de ontsluiting Rouveen verder af te ronden door deze weg breder te maken.

Begin maart is er een inspraakavond geweest over een Bomenbeleidsplan waarin wordt beschreven op welke manier de gemeente met de bomen wil omgaan. Naast gemeentelijke bomen moeten we ook naar particuliere bomen kijken. We hebben de indruk dat daar veel te krampachtig mee wordt om gegaan. Het doel moet zijn: in stand houden van het aantal bomen. Wanneer een particulier een eigen boom wil kappen, moet hij daarvoor een nieuwe terugplanten. Dan moeten we niet allerlei barrières opwerpen, maar moet een melding voldoende zijn waarna de herplant gecontroleerd wordt. Maar ook bij overlast van gemeentelijke bomen moeten we niet te star zijn. De enige uitzondering zijn monumentale bomen. Daar is een lijst van die we aan de het bomenplan moeten toevoegen zodat iedereen weet waar hij aan toe is.

Dat u een bedrag opneemt voor een station of halteplaats begrijpen wij, maar we hebben grote twijfels hebben bij de haalbaarheid en de eventuele effecten op het busvervoer. Daarom willen we, voordat u het geld inzet, eerst een visie op de totale openbaar vervoerstromen van, in en naar de gemeente Staphorst bespreken.

Programma 5 - Leren en leven

Voor onderwijs zijn weinig nieuwe acties opgenomen, ook niet nodig omdat het allemaal goed op orde is. Over de invoering van passend onderwijs is landelijk veel te doen geweest, plaatselijk lijkt het vrij goed te zijn gegaan. We hebben wel zorgen over de ontwikkelingen rondom De Ambelt waar vanaf 2017 waarschijnlijk minder ondersteuning mogelijk is. Uit onze gemeente gaan daar kinderen naar toe, gaag worden we van deze ontwikkelingen op de hoogte gehouden zoals ook de raad van Zwolle daarover is bijgepraat.

Programma 6 - Sociale zaken, zorg en burgerzaken

We hebben met de decentralisaties een hoop werk moeten verzetten. Voor zover wij kunnen beoordelen is dat in Staphorst gewoon goed gegaan. Landelijk veel problemen met de uitbetaling van PGB's, bij ons amper iets over gehoord. Voorlichting, begeleiding en betrokkenheid zijn de basis van succes en de zg. zachte landing heeft gewerkt. Maar nu moeten we verder, bijvoorbeeld de solidariteit jeugdzorg. We zijn overeengekomen voor 2015 en 2016 om solidair te zijn met de 11 gemeentes waarmee we samen zorg inkopen. Hebben wij een zwaar traject en zijn we meer kwijt dan verwacht, springen andere gemeentes bij en vice versa. Voor 2017 moeten we hier een nieuw model voor maken. We hebben het als kleine gemeente altijd goed gedaan en vaak worden we financieel gestraft als we dit samen met andere gemeenten doen. We willen eerst een risico inventarisatie voordat we alles in te groot verband vervolgen. Immers het doel van decentralisaties is de zorg dichterbij de mensen te brengen, dus niet meteen weer opschalen naar dermate grote verbanden waardoor het effect van de decentraliseren weg is.

Het college wil duidelijkheid creëren over de locatie dienstencentrum. Wij hebben daarvoor in het verleden een oplossing voorgesteld in combinatie met de sporthal. Helaas kregen we daarvoor de handen niet op elkaar. Een gemiste kans, kijk maar eens hoe het geregeld is in Vollenhove of in Dalfsen. Maar nu we kijken naar de toekomst van het dienstencentrum op de huidige locatie, is het goed een richting te geven. De CDA fractie vindt het belangrijk dat we een gemeentelijk dienstencentrum houden. Dat we voorzieningen en accommodaties hebben waar verenigingen en doelgroepen hun activiteiten kunnen organiseren. De groep ouderen wordt bijvoorbeeld steeds groter, we moeten die groep de ruimte bieden actief te kunnen zijn. Maar we moeten ook kijken naar de Berghorst. In hoeverre verwachten zij nog verder te moeten uitbreiden in de komende jaren, of wordt de vraag juist minder? Daar moeten we wel rekening mee houden als we daar een nieuw dienstencentrum neer willen zetten.

Programma 7 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

We zijn blij dat de sportaccommodaties in onze gemeente goed op orde zijn of komen. Op verschillende plaatsen zijn werkzaamheden aan de gang en het is goed dat onze suggestie om dit ook in IJhorst te doen, door het college is overgenomen.

We hebben gevraagd sportverenigingen die niet aangesloten zijn bij een nationale bond, onder voorwaarden, toch in aanmerking te laten komen voor subsidie. Om concreet te zijn, het gaat om

gymnastiekverenigingen in Staphorst en IJhorst. We promoten meer bewegen en deze verenigingen werken daar in hoge mate aan mee. U geeft aan dat u hier gehoor aan wilt geven, dank daarvoor. U wilt hiervoor met een voorstel naar de raad komen. Wat ons betreft hoeft dat niet, tenzij u buiten het sportbeleid gaat maar volgens ons is dat niet het geval, en kunt u dit als college zelf regelen. Voor ons is het van belang dat deze verenigingen eenduidig behandeld worden, dus gelijke subsidie ontvangen als verenigingen die wel zijn aangesloten bij een nationale bond.

Het college gaat kijken hoe de toegankelijkheid van Museum Staphorst kan worden geborgd. Daar zijn eerder vragen over gesteld, concreet ging het om het opknappen van de steeg. Het CDA vindt het prima dat de gemeente dat faciliteert.

Programma 8 - Ruimte en wonen

We hebben ons vanaf het begin niet enthousiast getoond over de constructie waarop de Triangel locatie wordt ontwikkeld. Voortdurend worden termijnen overschreden, ook nu weer. Dat regelgeving van hogerhand wordt aangepast, kan geen van de partijen iets aan doen. Maar als iedereen werkelijk enthousiast en vol vertrouwen is, laten ze zich niet van de wijs brengen door een nieuwe regel. Nu is het weer wachten op een uitspraak van de Raad van Toezicht van De Vechthorst op 29 oktober. We wachten dit af en zullen er, afhankelijk van wat daaruit komt, in de tweede termijn op terug komen.

Fijn dat het college bezig gaat met het leefbaar en bewoonbaar maken van de Slagen. Daarmee trekken we de woningbouw nog niet vlot, maar doen we wel wat voor de bewoners. We vragen ons wel af of het geraamde bedrag daarvoor voldoende is. Er liggen nogal wat onafgeronde straten en funderingen. Het heeft grote prioriteit deze wijk echt leefbaar te maken. We weten dat u gesprekken voert over het vlot trekken van de bouw, maar daarvoor is medewerking van andere partijen nodig. Die medewerking is er onvoldoende. We hebben wel begrepen dat de ontwikkelaar inmiddels bereid is om losse kavels te verkopen. Een stap in de goede richting, al is nog onduidelijk wat de m2 prijs wordt. Per saldo zijn er nog ruim 50 kavels onverkocht, waaronder 8 rijenwoningen waarvoor we het bestemmingsplan drie jaar geleden hebben gewijzigd na veel gesprekken met omwonenden en initiatiefnemer. Er zou veel belangstelling voor zijn, maar er nog geen woning gebouwd. Dan kunnen we spreken van wanbeleid of minimaal van verkeerde informatie van de initiatiefnemer. We blijven de ontwikkelingen volgen, ook met betrekking tot rechtszaken tegen deze ontwikkelaar in andere gemeenten. Houdt u ons vooral regelmatig op de hoogte. Bij het vaststellen van de woonvisie moet hier meer duidelijkheid over zijn.

Programma 9 – financiering & algemene dekkingsmiddelen.

Voor het eerst sinds een aantal jaar hebben we een sluitende meerjarenbegroting met 7 miljoen aan nieuw beleid zonder nieuwe bezuinigingsmaatregelen en inzet van reserves. De lasten voor de burger blijven nagenoeg gelijk.

Een compliment aan de opstellers van de begroting, maar ook aan allen die hiervoor input hebben gegeven. De bezuinigingen die de afgelopen jaren ingezet zijn, werken overigens nog wel door, mede

daardoor is deze mooie begroting mogelijk. Wat betreft de decentralisaties hebben we wel zorgen. De bijdragen hiervoor van het rijk zijn voor onze gemeente niet rooskleurig. Het objectieve verdeelmodel werkt zeer in ons nadeel. Weliswaar denken wij dat Staphorst de decentralisaties goed kan uitvoeren, maar de doelgroep zal in onze gemeente toenemen waar de beschikbare middelen in 2019 ten opzichte van dit jaar met 25% dalen. Dat wordt nog een hele uitdaging. Het is jammer dat jaarlijks een aantal burgers kwijtschelding van belasting aan moeten vragen, maar het is goed dat die mogelijkheid er is. We zien dat ca 90% van de aanvragen gehonoreerd wordt, een blijk van sociaal meedenken en dat moet zo blijven.

Tenslotte

Wij willen allen, de opstellers in het bijzonder, bedanken voor het tot stand komen van deze begroting. Het is een mooie begroting, in cijfers maar ook in vormgeving. Wij wensen college, ambtelijk apparaat en gemeenteraad, Gods zegen toe met het uitvoeren van deze begroting.